

ПОГОДЖЕНО
Протокол педагогічної ради
№01 від 21.08.2026 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ по закладу освіти
№53-о від 21.08.2026 року

**ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
ЛІЦЕЮ №197 ІМ.ДМИТРА ЛУЦЕНКА
СВЯТОШИНСЬКОГО РАЙОНУ МІСТА КИЄВА**

I. Загальні положення

Правила поведінки здобувачів освіти розроблені відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», інших нормативно-правових актів України, Статуту закладу освіти, Постанови Кабінету Міністрів від 14 січня 2026 р. № 70 «Про затвердження переліку небезпечних предметів і речовин, з якими особам заборонено перебувати на території та в приміщеннях закладу загальної середньої освіти, Правил доступу і перебування учасників освітнього процесу у закладі освіти та спрямовані на створення безпечного, комфортного й доброзичливого освітнього середовища.

Ці Правила визначають основні норми поведінки здобувачів освіти під час перебування у закладі освіти, на його території, під час уроків, перерв, екскурсій, виховних заходів, поїздок, дистанційної взаємодії та інших форм освітньої діяльності.

Основною метою Правил є формування у здобувачів освіти відповідального ставлення до навчання, поваги до людської гідності, навичок безпечної поведінки, культури спілкування, громадянської свідомості та вміння співіснувати у шкільній спільноті на засадах взаємоповаги, довіри, справедливості та партнерства.

У закладі освіти неприпустимими є будь-які прояви насильства, булінгу, дискримінації, агресії, приниження честі та гідності людини, небезпечної поведінки чи дій, що можуть створити загрозу життю та здоров'ю учасників освітнього процесу.

Кожен здобувач освіти повинен усвідомлювати, що його поведінка впливає на безпеку, психологічний комфорт та репутацію всієї шкільної спільноти.

II. Права здобувачів освіти

Здобувачі освіти мають право:

1. На отримання якісної, доступної, безпечної та сучасної освіти відповідно до державних стандартів освіти та власних освітніх потреб.
2. На навчання у безпечному, психологічно комфортному та вільному від насильства освітньому середовищі.
3. На повагу до людської гідності, захист від будь-яких форм дискримінації, булінгу, жорстокого поводження, приниження честі та репутації.
4. На справедливе, об'єктивне, прозоре та неупереджене оцінювання результатів навчання.
5. На вільне висловлення власної думки у коректній та культурній формі.
6. На отримання допомоги та підтримки від педагогічних працівників, практичного психолога, соціального педагога та адміністрації закладу освіти.
7. На участь у роботі органів учнівського самоврядування, творчих, спортивних, наукових, культурних та громадських заходах.
8. На користування бібліотекою, навчальними кабінетами, спортивними спорудами, інформаційними ресурсами та іншою інфраструктурою закладу освіти відповідно до встановлених правил.
9. На захист персональних даних, приватності та особистого простору.

10. На безпечні умови перебування у закладі освіти, у тому числі під час евакуації, повітряної тривоги, надзвичайних ситуацій чи інших загроз.

III. Обов'язки здобувачів освіти

Здобувачі освіти зобов'язані:

1. Сумлінно навчатися, систематично відвідувати навчальні заняття, виконувати освітню програму та прагнути досягати результатів навчання відповідно до власних здібностей і можливостей.
2. Дотримуватися принципів академічної доброчесності, самостійно виконувати навчальні завдання та не допускати списування, обману чи привласнення результатів чужої праці.
3. Поважати честь, гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу.
4. Бути ввічливими, толерантними та доброзичливими у спілкуванні з педагогами, працівниками закладу освіти, однокласниками та іншими людьми.
5. Дотримуватися правил безпеки життєдіяльності, охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту.
6. Дбайливо ставитися до власного здоров'я та здоров'я оточуючих, не допускати дій, що можуть становити небезпеку для життя і здоров'я людей.
7. Бережливо ставитися до майна закладу освіти, навчального обладнання, меблів, підручників, спортивного інвентарю та особистих речей інших осіб.
8. Підтримувати чистоту та порядок у приміщеннях закладу освіти й на його території.
9. Виконувати законні вимоги педагогічних працівників, адміністрації закладу освіти, чергових учителів та інших відповідальних осіб.
10. Негайно повідомляти педагогічних працівників або адміністрацію закладу освіти про небезпечні ситуації, конфлікти, факти булінгу, підозрілі предмети чи загрозу життю та здоров'ю людей.

IV. Правила доступу та перебування у закладі освіти

1. Здобувачі освіти допускаються до закладу освіти відповідно до встановленого режиму роботи, розкладу навчальних занять, графіків гурткової роботи, консультацій та інших організованих заходів.
2. Учні повинні приходити до закладу освіти завчасно, за 10-15 хвилин до початку занять, без запізнь, охайними, підготовленими до занять та мати необхідне навчальне приладдя.
3. Вхід до закладу освіти здійснюється через визначені адміністрацією входи з дотриманням правил безпеки та пропускного режиму.
4. Після прибуття до закладу освіти учень повинен пройти до класної кімнати або іншого визначеного місця перебування та не створювати скупчення, шум чи небезпечні ситуації.
5. Без дозволу педагогічного працівника, класного керівника, чергового адміністратора або іншої відповідальної особи учням забороняється залишати територію закладу освіти під час освітнього процесу.

6. У разі необхідності дострокового виходу із закладу освіти учень може залишити територію лише за погодженням із батьками або законними представниками та адміністрацією закладу освіти.
7. Учні забороняється запрошувати до закладу освіти сторонніх осіб, передавати їм ключі, коди доступу або іншим чином сприяти порушенню пропускового режиму.
8. Здобувачам освіти забороняється перебувати у службових, технічних, господарських, підвальних, горищних приміщеннях, харчоблоці, котельні, електроцитуванні та інших місцях, доступ до яких обмежений.
9. У разі виявлення сторонньої особи, підозрілого предмета або небезпечної ситуації учень повинен негайно повідомити педагогічного працівника чи адміністрацію закладу освіти.

V. Предмети та речовини, заборонені у закладі освіти

З метою забезпечення безпечного освітнього середовища здобувачам освіти категорично забороняється приносити, зберігати, використовувати або поширювати на території та у приміщеннях закладу освіти небезпечні предмети та речовини, а саме:

1. Вогнепальну, пневматичну, спортивну зброю будь-якого виду, її складові частини, боєприпаси, патрони, детонатори, запали та інші елементи зброї.
2. Вибухові пристрої, вибухонебезпечні предмети, порох, вибухові суміші, саморобні вибухові механізми та будь-які предмети, що можуть спричинити вибух або займання.
3. Макети, муляжі, іграшкову зброю та інші предмети, які мають зовнішню схожість зі справжньою зброєю або можуть викликати паніку й тривогу.
4. Газові балончики, засоби слезоточивої чи дратівної дії, електрошокові пристрої, гумові кийки, налучники та інші спеціальні засоби самооборони.
5. Холодну зброю, ножі, кастети, нунчаки, арбалети, луки, колючо-ріжучі, ударно-дробильні та інші предмети, здатні завдати шкоди життю чи здоров'ю людей.
6. Піротехнічні вироби: петарди, феєрверки, димові шашки, ракети, салютні установки та інші вибухові чи вогненебезпечні засоби.
7. Легкозаймисті та горючі речовини: бензин, ацетон, газові суміші, пальне, спиртовмісні речовини та інші небезпечні матеріали.
8. Будівельні, технічні та господарські інструменти, які можуть бути використані для нанесення тілесних ушкоджень.
9. Наркотичні, психотропні, токсичні та одурманюючі речовини.
10. Алкогольні, слабоалкогольні, енергетичні напої, тютюнові вироби, електронні сигарети, вейпи та рідини до них.
11. Будь-які інші предмети чи речовини, що можуть становити загрозу безпеці учасників освітнього процесу.

VI. Поведінка здобувачів освіти під час уроків

1. Під час уроку учні повинні уважно слухати пояснення вчителя, сумлінно виконувати навчальні завдання та не перешкоджати навчанню інших здобувачів освіти.

2. Під час навчальних занять забороняється голосно розмовляти, відволікатися на сторонні справи, створювати шум, порушувати дисципліну або заважати роботі класу.
3. Якщо учень бажає відповісти або поставити запитання, він повинен підняти руку та дочекатися дозволу вчителя.
4. Користування мобільними телефонами, навушниками, планшетами, смартгодинниками та іншими гаджетами під час уроку дозволяється лише з навчальною метою та за погодженням із педагогічним працівником.
5. У разі необхідності вийти з класу під час уроку учень повинен отримати дозвіл учителя.
6. Учні повинні дотримуватися культури мовлення, коректно висловлювати власні думки та поважати право інших на власну позицію.

VII. Поведінка здобувачів освіти під час перерв

1. Під час перерв учні повинні поводитися спокійно, дотримуватися правил безпеки та не створювати небезпечних ситуацій.
2. У коридорах, на сходах та поблизу вікон забороняється бігати, штовхатися, кидати предмети або здійснювати інші дії, що можуть призвести до травмування.
3. Категорично забороняється сидіти на підвіконнях, самовільно відкривати вікна, виглядати з вікон або виконувати небезпечні дії.
4. Учні повинні підтримувати чистоту у приміщеннях закладу освіти та на його території.
5. У разі конфліктної чи небезпечної ситуації здобувачі освіти повинні звернутися до чергового вчителя, класного керівника або адміністрації закладу освіти.

VIII. Правила поведінки здобувачів освіти у бібліотеці

1. Бібліотека закладу освіти є важливим інформаційним, культурним та освітнім простором, тому здобувачі освіти повинні дбайливо ставитися до бібліотечного фонду, обладнання та майна бібліотеки.
2. Під час перебування у бібліотеці учні повинні дотримуватися тиші, поводитися спокійно, не заважати іншим користувачам читати, працювати з літературою або виконувати навчальні завдання.
3. Здобувачі освіти повинні ввічливо та з повагою ставитися до працівників бібліотеки, виконувати їхні законні вимоги та дотримуватися встановленого порядку користування бібліотечними ресурсами.
4. Учні мають право користуватися підручниками, художньою літературою, довідковими виданнями, електронними ресурсами та іншими матеріалами бібліотеки відповідно до встановлених правил.
5. Підручники та книги необхідно берегти: користуватися обкладинками, закладками, не загинати сторінки, не робити записів, позначок або малюнків у книгах.
6. Забороняється псувати книги, виривати сторінки, пошкоджувати палітурки, залишати плями, користуватися літературою брудними руками або під час приймання їжі.

7. Отриману в бібліотеці літературу здобувачі освіти повинні повертати у встановлені терміни та у належному стані.
8. У разі втрати або пошкодження бібліотечної книги учень та його батьки (законні представники) зобов'язані відшкодувати завдані збитки відповідно до встановленого порядку та чинного законодавства.
9. У бібліотеці забороняється голосно розмовляти, користуватися мобільними телефонами без потреби, вживати їжу чи напої, бігати або створювати ситуації, що заважають роботі бібліотеки.
10. Під час роботи з комп'ютерною технікою або електронними ресурсами бібліотеки здобувачі освіти повинні дотримуватися правил цифрової безпеки та використовувати техніку лише з навчальною метою.

ІХ. Правила поведінки здобувачів освіти в їдальні

1. Їдальня закладу освіти є місцем організованого харчування здобувачів освіти, тому учні повинні дотримуватися правил культури поведінки, гігієни та безпеки.
2. Під час відвідування їдальні здобувачі освіти повинні поводитися спокійно, не створювати шуму, не штовхатися та не заважати іншим учасникам освітнього процесу.
3. Учні повинні заходити до їдальні організовано, відповідно до встановленого графіка харчування або вказівок педагогічних працівників.
4. Під час отримання їжі здобувачі освіти повинні дотримуватися черги, виявляти ввічливість та повагу до працівників їдальні й інших учнів.
5. Перед прийомом їжі учні повинні дотримуватися правил особистої гігієни, зокрема мити руки або використовувати засоби для дезінфекції рук.
6. Під час прийому їжі слід поводитися культурно: не розмовляти надто голосно, не гратися їжею, не кидати предмети та не заважати іншим людям.
7. Здобувачі освіти повинні дбайливо ставитися до майна їдальні, столів, стільців, посуду, обладнання та інвентарю.
8. Після завершення харчування учні повинні прибрати за собою посуд і залишити місце прийому їжі охайним та чистим.
9. Забороняється приносити до їдальні небезпечні предмети, розпилювати аерозолі, влаштовувати бійки, конфлікти або здійснювати дії, що можуть створити небезпеку для інших людей.
10. У їдальні забороняється перебувати у верхньому одязі, а також бігати, штовхатися чи створювати ситуації, що можуть призвести до травмування.
11. У разі поганого самопочуття, ознак харчового отруєння чи іншої небезпечної ситуації здобувач освіти повинен негайно повідомити педагогічного працівника, чергового вчителя або працівника їдальні.
12. Учні повинні дотримуватися санітарно-гігієнічних вимог, правил безпеки та культури харчування, формуючи відповідальне ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих.
13. Здобувачам освіти забороняється самовільно виносити їжу, напої, столові прибори, посуд або продукти харчування за межі їдальні без дозволу працівників закладу освіти чи відповідальних осіб. Учні повинні споживати

їжу у спеціально відведеному для цього приміщенні, дотримуючись санітарно-гігієнічних вимог, правил безпеки та культури харчування.

Х. Обов'язки чергового здобувача освіти в класі

1. Чергові здобувачі освіти призначаються відповідно до графіка чергування, затвердженого класним керівником, з урахуванням віку учнів, особливостей класного колективу та принципів взаємоповаги й справедливого розподілу обов'язків.
2. Черговий учень зобов'язаний приходити до класу завчасно, допомагати у підготовці навчального приміщення до початку уроків та створювати належні умови для організованого освітнього процесу.
3. До початку занять чергові повинні перевірити чистоту класної кімнати, порядок у проходах між партами, стан дошки, наявність крейди, губки та інших необхідних для роботи матеріалів.
4. Під час уроків черговий здобувач освіти за потреби допомагає вчителю організовувати освітній процес, роздавати навчальні матеріали, провітрювати приміщення під час перерв та підтримувати порядок у класі.
5. Після завершення уроків чергові учні повинні переконатися, що у класній кімнаті залишено порядок: підняті стільці (за потреби), закриті вікна, вимкнене світло та електроприлади, прибране сміття й упорядковані робочі місця.
6. Чергові учні повинні дбайливо ставитися до майна класу, навчального обладнання, меблів та повідомляти класного керівника або адміністрацію закладу освіти про виявлені пошкодження чи небезпечні ситуації.
7. Під час перерв чергові здобувачі освіти допомагають підтримувати дисципліну, порядок і чистоту у класній кімнаті, однак не мають права робити зауваження у грубій або принизливій формі.
8. Чергові не можуть виконувати роботу, яка становить небезпеку для їхнього життя чи здоров'я, пов'язана з використанням небезпечних речовин, електроприладів або замінює обов'язки технічного персоналу закладу освіти.
9. У разі повітряної тривоги, евакуації або іншої надзвичайної ситуації чергові учні діють відповідно до вказівок педагогічних працівників та допомагають організовано залишити приміщення класу.

XI. Культура взаємин та цифрова безпека

1. Усі учасники освітнього процесу повинні спілкуватися ввічливо, толерантно та з повагою до людської гідності.
2. У закладі освіти неприпустимими є булінг, насмішки, образи, приниження, погрози, фізичне чи психологічне насильство та будь-які прояви дискримінації.
3. Учні повинні поважати особистий простір інших людей та дотримуватися етичних норм спілкування як у реальному житті, так і в цифровому середовищі.
4. Забороняється без дозволу здійснювати фото-, відео- чи аудіозапис інших осіб, поширювати такі матеріали у соціальних мережах або месенджерах, якщо це порушує права людини чи принижує її гідність.

5. Поширення неправдивої інформації, образливих повідомлень, принизливих фото або відео є порушенням правил поведінки та може мати дисциплінарні наслідки.

ХІІ. Поведінка під час повітряної тривоги та надзвичайних ситуацій

1. У разі сигналу повітряної тривоги, пожежі, загрози вибуху або іншої надзвичайної ситуації здобувачі освіти повинні діяти організовано, спокійно та без паніки.
2. Учні зобов'язані негайно виконувати вказівки педагогічних працівників щодо евакуації або переходу до укриття.
3. Під час евакуації або переходу до укриття забороняється штовхатися, бігти без команди, створювати паніку, самовільно змінювати маршрут руху чи залишати групу.
4. Учням забороняється торкатися невідомих або підозрілих предметів, відкривати їх, переносити чи намагатися досліджувати.
5. Після завершення небезпеки здобувачі освіти повертаються до навчальних приміщень лише за дозволом педагогічних працівників або адміністрації закладу освіти.

ХІІІ. Заключні положення

1. Дотримання цих Правил є обов'язковим для всіх здобувачів освіти закладу загальної середньої освіти.
2. У випадку порушення Правил адміністрація закладу освіти застосовує виховні, профілактичні, коригувальні та відновні заходи з урахуванням віку здобувача освіти, обставин ситуації, ступеня порушення та вимог чинного законодавства України.
3. У разі регулярного ігнорування правил або систематичного псування майна, адміністрація закладу невідкладно викликає до школи батьків або інших законних представників учня. Батьки несуть відповідальність за порушення порядку перебування у закладі їхніми дітьми.
4. У разі вчинення здобувачем освіти грубого порушення правил (пронесення забороненої зброї чи вибухівки згідно з Постановою КМУ № 70, вчинення жорстокого насильства/булінгу, спроби нанесення тілесних ушкоджень, умисне знищення майна закладу), адміністрація закладу освіти має законне право негайно звернутися за допомогою до Служби освітньої безпеки, органів Національної поліції України та ювенальної превенції для правової оцінки дій та вжиття невідкладних заходів реагування відповідно до закону.
5. Правила поведінки можуть переглядатися, доповнюватися та оновлюватися відповідно до змін законодавства України, потреб закладу освіти та принципів Нової української школи.